

RAÚL LÓPEZ

Que ve el 2012!

JOSÉ

GARCÍA MONTALVO

Catedràtic d'Economia

de la Universitat Pompeu Fabra

Recordo que per Nadal del 2008 una broma molt típica entre el gremi dels economistes era felicitar el 2010. Tothom tenia clar que el 2009 seria un any econòmicament nefast, com així va acabar succeint. Doncs bé, tot sembla indicar que el 2012 serà també un any per oblidar en el calendari econòmic mundial.

Les perspectives de creixement de l'Eurozona són bastant pitjors que les previsions de fa tan sols uns mesos. Molts països, inclòs Espanya, tornaran a tenir taxes negatives de creixement. I el pitjor de tot és que els països emergents - que fins ara s'havien salvat de la crisi - sembla que s'estan desaccelerant ràpidament per efecte de la reducció de la demanda de les economies desenvolupades. Així, el Brasil i l'Índia comencen a mostrar símptomes preocupants i la Xina ha passat de mesures restrictives per controlar la inflació a recuperar els estímuls monetaris.

La situació en altres potències econòmiques com els Estats Units d'Amèrica o el Japó tampoc és optimista. Per tant, no és previsible que Espanya pugui seguir creixent a força d'exportacions, que han estat augmentant a bon ritme durant els últims trimestres, compensant així en part la caiguda de la demanda interna. Sense aquest suport, una nova recessió és gairebé segura.

Si en el front de l'economia real no s'esperen alegries, tampoc és previsible que hi hagi bones notícies en el front financer. La crisi del deute europeu és com la història interminable: es fa un pas endavant i dos passos enrere. La velocitat de contracció del dèficit públic en els països europeus perjudica l'objectiu de creixement. Seria necessari mantenir un cert equilibri entre els guanys de credibilitat obtinguts a partir de realitzar polítiques per reduir a nivells sostenibles el deute públic, i les pèrdues de tracció econòmica que genera una reducció massa accelerada del dèficit públic.

A Espanya a més del problema del finançament del sector públic tenim un greu problema al sector financer. El risc immobiliari acumulat en els balanços bancaris dificulta la concessió de nous crèdits i llasta el compte de resultats. La caiguda del marge d'interessos i el continu augment de la morositat, que ha arribat al 7,4%, auguren un any molt difícil per al sector financer espanyol.

D'altra banda, si l'economia llatinoamericana es para, els problemes s'estendran també als grans bancs

La caiguda del marge d'interessos i el continu augment de la morositat, que ha arribat al 7,4%, auguren un any molt difícil per al sector financer espanyol

que, en els últims anys, han estat capaços de generar beneficis fonamentalment per les seves operacions a l'Amèrica Llatina.

Les reformes estructurals que planteja Mariano Rajoy són necessàries però no produiran grans efectes en el curt termini. Fa molt de temps que l'economia espanyola necessita una reforma laboral en profunditat. Però fins i tot la més reeixida de les reformes serà incapaç de donar fruits sense una recuperació de la demanda.

El problema de la finalització de la reestructuració del sector financer també té difícil solució. Gairebé totes les opcions impliquen injectar diners públics al sistema financer per compensar l'efecte de la pèrdua de valor dels actius immobiliaris i l'augment de la morositat, ja sigui en forma de la creació d'un banc dolent o en una nova onada de fusions. No obstant això aquesta capitalització acabaria afectant el dèficit públic i, per tant, aniria en contra de l'objectiu de reducció del dèficit. La possibilitat que aquesta injecció vingüés directament des del Fons Monetari Internacional o del Fons Europeu d'Estabilitat Financera es veu més llunyana arran de la negativa de la Gran Bretanya a aportar la seva part per augmentar les reserves de l'FMI i la negativa d'Alemanya a augmentar la capacitat del Fons Europeu. En aquestes condicions d'augment de l'atur - amb la consegüent reducció de la demanda privada i de reducció de 16.500 milions de la despesa pública anunciada per Rajoy aquesta setmana - és difícil pensar en una pròxima sortida de la crisi. I molt menys en una situació d'anorèxia creditícia.

En resum, feliç 2013.